

Припрема деце за полазак у школу

Дете се не може припремити за школу за само неколико дана. То је дуготрајан процес и захтева доста смишљених активности, знања, разумевања, поверења и залагања васпитача и родитеља. Важно је да дете достигне очекивани ниво зрелости, односно да је физички, интелектуално, говорно, социјално и емотивно развијено.

Већина ових активности се реализује у вртићу, међутим било би пожељно да родитељи примењују сличне активности код куће, које ће искористити као игру у слободно време.

Предложимо Вам неке од активности у циљу оснаживања детета за полазак у први разред.

Подстицање развоја моторике

Подстицање развоја моторике

Боравак на отвореном, трчање, скакање, прескакање, школице, ластиш, игре лоптом...

Подстицање развоја fine моторике, тј. графомоторике

Вежбајте закопчавање дугмића, увлачење и везивање пертли, слагање лево коцки, сецкање, прављење, савијање папира, низање перли. Деца треба да обликују пластелин, глину, да праве слике и предмете од пасуља, пиринча, кукуруза, коришћење маказа...

У овом периоду дете не треба учити писању и читању, јер погрешно научено се тешко исправља. Леворуку децу не треба приморавати да се преоријентишу на коришћење десне руке. Обрађати пажњу на правилно држање тела при седењу, као и на правилно држање оловке.

Интелектуална зрелост (Пожељна знања и вештине)

Општа знања

На почетку првог разреда било би пожељно да дете зна дане у недељи, месеце у години, годишња доба и њихове карактеристике. Требало би да уме да се оријентише у времену користећи појмове дан, ноћ, јутро, подне, вече, сада, пре, после. Такође, треба да има добру оријентацију у простору и да разуме речи горе, доле, иза, напред, лево, десно, поред, између, испод и друге.

Дете би требало да уме да се оријентише у простору. Оријентација у простору се најбоље учи тако што дете доведе своје тело у одређени положај. Играјте се тако што ћете наизменично задавати налоге једно другом где да се сакријете/шта да урадите („погни се на фотељу“, „седи испод стола“, „стани између стола и столице“). Требало би да уме да одговори на питања друштва – са ким живиш, како се зове град у којем живиш, како ти се зове вртић, када ти је рођендан, чиме се баве мама/тата.

Дете на овом узрасту би требало да уме да састави целину од делова (слагања слагалица).

Појам броја

Дете би требало да уме да препозна симбол броја, да повеже количину са одређеним бројем, да уме да упореди два скупа предмета и каже у којем има више/мање предмета, да уме да броји до 20 унапред и уназад.

Помоћ у усвајању појма броја и припреме за математику у школи, детету можете пружити путем игре у којој заједно уочавате количину (много, мало, више, мање, где има више). Можете у свакодневном разговору да провлачите бројеве, на пример „Донеси ми две јабуке“, „Изволи четири чоколадице па подели са сестром да имате једнако“, „Изброј које је по реду наше ауто на паркингу“. У ову сврху можете да користите и друштвене игре као што су „Не љути се, човече“, доминe и друге.

Говор

Развој говора можете унапредити кроз игру „На слово, на слово“ (набрајање речи које почињу, имају у средини или се завршавају на одређени глас). Затим можете да избројите колико гласова има у некој речи па раставите речи на гласове. Можете развијати способност детета да препозна и ствара риме (мама сама; цвет свет) да раздваја речи на слоге и гласове (кућа=ку-ћа), да спаја гласове како би добила реч (т-е-т-а=тета), да може да избаци/замени први или задњи глас у речима како би добило нову реч (НОС – КОС – БОС).

Развој говора може се развијати кроз читање.

Детету треба читати кратке приче, али обавезно након читања разговарати о прочитаном и подстицати дете да на питање одговара пуном реченицом. Тако ће обогатити свој речник.

Важно је дете научити да слуша и следи дата упутства, а то ће помоћи да у школи боље прати и учествује у активностима. Тада ће моћи да Вам пренесе све у вези са учењем и домаћим задацима. Контакт очима у току разговора је веома важан.

Иако некима омиљени, дигитални уређаји успоравају развој говора.

Социо-емоционални развој

Дете учи да контролише своје понашање и емоције, прилагоди се окружењу са другом децом, стиче поверење и гради начин комуникације са децом и одраслим особама. Социјално развијено дете развија осећај самоконтроле, пажње и концентрације и поштује правила која одређују разне игре. Играјте друштвене игре (домине, не љути се човече, игре меморије). Децу учимо стрпљењу (да сачекају свој ред), вежбају пажњу и меморију, уче се победи и поразу.

Тако дете развија толеранцију и поштовање према другима, учи се како да сарађује, пружи помоћ, учи да уважи туђе мишљење и да саслуша другог. Све наведене вештине дете учи примарно из породице, посматрањем родитеља и других блиских особа.

Осамостаљивање детета (овладавање вештинама)

Потребно је да дете овлада одређеним вештинама и то пре свега које се односе на основне хигијенске навике (одлазак у тоалет, прање руку). Потребно је да развијају спретност и самосталност приликом свлачења и облачења, везивања пертли, да воде рачуна о својим стварима и евентуално да се сами окупају.

Примери: када дете заврши игру да покупи своје играчке, да своје ствари остави на одређено место, да научи правила понашања на улици (да не претрчава улицу ван пешачког прелаза, да сачека зелено светло на семафору), да самостално користи прибор за јело, да има устаљен ритам устајања и одласка на спавање.

Пажња детета

Дете у овом узрасном периоду нема пажњу дужу од 10 до 15 минута. Уколико је краћа, родитељи би требало да подстичу и усмеравају дете на различите активности и да истрају у започетим активностима (ако започну неки цртеж, да га заврше, ако слушају кратку причу да саслушају до краја, ако слажу слагалице да их заврше до краја).

Умеће комуникације

Код детета развијати умеће комуникације: да саслуша другог до краја, да не прекида другог када говори, да саговорника гледа у очи, да користи речи – хвала, изволите, молим.

Све ове савете и понуђене активности можете применити веома лако.

У овом узрасту деца лако усвајају нове вештине и знања. Оне ће сигурно допринети да дете повећа ниво самопоуздања па ће и први разред протећи у најбољем реду.

Будите пример своје детету, јер они упијају ваше понашање више него речи.

Срећно!!!!